

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/334/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7921203549
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7921203549.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu Mgr. Miloša Greguša a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárscikovej vo veci starostlivosti súdu o mal. K. D. nar. XX.XX.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov dieťaťa rodičov: T. D. rod. E. nar. XX.XX.XXXX trvale bývajúcej v R. toho času E. č. XXX A. nad W. U. republika a neuvedeného otca o návrhu A. D. nar. XX.X.XXXX a G. D. nar. XX.X.XXXX obaja bývajúci v C. č. XX na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Trebišov z 11.10.2021 č.k. 15P/159/2021 - 24 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým mal. K. D. dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí sú povinní osobne sa starať o maloletú, zastupovať ju a spravovať jej majetok iba v bežných veciach do právoplatného skončenia konania o určenie otcovstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej vedeného na Okresnom súde Trebišov pod sp.zn. 16Pc/39/2021.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka s návrhom, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil. Matka označila tvrdenia navrhovateľov za nepravdivé a zavádzajúce. Tvrdila, že keď sa snažila prevziať maloletú od navrhovateľov, títo jej v tom fyzicky zabránili, odmietli jej dcéru vydať, vyhrážali sa jej a následne podali návrh na zverenie maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovatelia sa síce označujú za starých rodičov maloletej, no v jej rodnom liste je uvedená iba ona, preto toto označenie nemá z právnej stránky význam, rovnako ako ich návrh. Konštatovala, že syn navrhovateľov podal návrh na určenie otcovstva k maloletej, o ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté. Potvrdila, že žila v partnerskom vzťahu so synom navrhovateľov a po ich rozchode sa dostala do zlej sociálnej situácie, nemal jej kto pomôcť a trvalo dlhší čas, kým sa jej podarilo usporiadať život. Za tejto situácie sa s navrhovateľmi dohodla, že maloletá bude u nich, kým si nezabezpečí príjem a bývanie. V súčasnosti pracuje v Čechách, kde má aj byt. Matka nečakala, že jej navrhovatelia budú brániť v styku s maloletou a dokonca podajú aj tento predmetný návrh. Poprela tvrdenie navrhovateľov, že im nedala vedieť o pláne vziať si maloletú a tiež tvrdenie, že sa o ňu nevie postarať. Maloletá s ňou bola od narodenia a u navrhovateľov žila len dočasne, keď si potrebovala zariadiť bývanie a prácu. Matka je toho názoru, že má v starostlivosti o maloletú prednosť pred starými rodičmi - navrhovateľmi, ktorí už majú vyšší vek (66 resp. 67 rokov) a keby bolo vyhovené ich návrhu, neboli by v priebehu pár rokoch schopní zabezpečovať riadnu starostlivosť maloletej.

3. Navrhovatelia vo vyjadrení k odvolaniu matky popreli jej tvrdenie, že by ju fyzicky napadli, čo prešetrovala aj polícia. Za nepravdivé označili aj tvrdenie matky, že by jej bránili v styku s maloletou a v tejto súvislosti uviedli, že dieťa nebolo vydané matke z materskej školy, nakoľko ju riaditeľka škôlky videla prvýkrát. Matka prišla po maloletú do škôlky s cudzím mužom, ktorého prítomnosť situáciu zhoršila.

Rovnako nie je pravdivé tvrdenie, že by matka nemala najbližšiu rodinu, ktorá by jej pomohla, pretože má starých rodičov a matku, ktorí jej pomáhali. Maloletá má od spomínaného incidentu traumy a bojí sa zaspávať sama pretože má strach, že niekto príde a vezme ju, pričom doteraz nemala žiadne zdravotné ani psychické problémy.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že sa s napadnutým rozhodnutím stotožňuje a považuje ho za vecne správne, dostatočne odôvodnené a v prospech mal. dieťaťa. Navrhovatelia preukázali naliehavosť a nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov, nakoľko maloletá žije v ich domácnosti dlhodobo a má k nim vytvorený blízky citový vzťah, ktorý naopak k osobe matky absentuje. V prejednávanej veci je potrebné dočasne upraviť režim starostlivosti o maloletú aj po právnej stránke, nakoľko na území Slovenskej republiky nie je zdravotne poistená a všetky zdravotné úkony musia navrhovatelia hradiť v plnom rozsahu. Okolnosti uvádzané matkou budú dôležité pri rozhodovaní vo veci samej.

5. Matka v odvolacej replike zotrvala na podanom odvolaní. Uviedla, že tvrdenia navrhovateľov o incidente v škôlke sú nepravdivé. Predmetný incident natočil na telefón aj jej známy, a zo záznamu je zrejmé, že navrhovateľka sa voči nej správala agresívne, útočila na ňu a ak niekto spôsobil maloletej traumy, určite to nebola ona. Z vyjadrenia navrhovateľov je tiež zrejmé, že títo sa nezastavia pred ničím a sú ochotní klamať a zavádzať, len aby dosiahli zverenie jej dcéry do ich starostlivosti. Matka je toho názoru, že maloletej môže starostlivosť navrhovateľov spôsobiť v budúcnosti psychické problémy, keďže je zrejmé, že na ňu majú negatívny vplyv a snažia sa ňou manipulovať, aby dosiahli ich cieľ. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedla, že tento absolútne nezohľadňuje jej práva ako matky maloletej a nepovažuje za správne, že podporuje navrhovateľov v ich snahe odobrať jej dieťa za každú cenu.

6. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 325 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konania, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

11. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdý nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať

pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa.

12. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 66 CMP a dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že v prejednávanej veci bola osvedčená naliehavosť predbežnej úpravy pomerov, ktorá odôvodňovala okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia, posúdil ho podľa správnych ustanovení, pričom starostlivo prihliadal na všetky relevantné skutočnosti, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého uznesenia presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na zdôraznenie jeho správnosti dodáva, že v konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa, ktorý však nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov. Odvolací súd zastáva názor, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia dočasným zverením mal. K. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí v konaní osvedčili potrebu neodkladnej ingerencie súdu do pomerov účastníkov z dôvodu podozrenia z ohrozenia záujmov mal. dieťaťa v prípade, ak by ostalo v starostlivosti matky. Z obsahu spisu vyplýva, že maloletá je dlhodobo (od jesene 2018) v osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí ju prevzali z krízového centra a jej matka býva v Českej republike a maloletú navštevuje a zaujíma sa len sporadicky. Syn navrhovateľov A. D., ktorý toho času žije a pracuje v Českej republike podal na Okresnom súde Trebišov návrh na určenie otcovstva k maloletej, ktoré konanie je vedené pod sp.zn. 16Pc/39/2021 a doposiaľ nie je právoplatne skončené. Putatívny otec prispieva navrhovateľom na výživu maloletej sumou 500 Eur mesačne. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 30.9.2021 (čl. 21) tiež vyplýva, že navrhovatelia zabezpečujú maloletej náležitú starostlivosť, pričom maloletá je v starostlivosti navrhovateľov - starých rodičov spokojná a šťastná, má k nim pozitívny vzťah a je na nich citovo naviazaná. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje námietky matky vo vzťahu k starostlivosti navrhovateľov o maloletú za tendenčné tvrdenia s cieľom dosiahnuť priaznivejšie rozhodnutie vo veci a stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že je v najlepšom záujme maloletej, aby bola zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľov, v ktorej domácnosti má vytvorené vhodné podmienky pre svoj zdravý psychický a fyzický vývoj. Zároveň v súčasnosti nie je zjavné, ako má matka vyriešené svoje bývanie, keďže jej pomery doposiaľ neboli prešetrované a matka svoje tvrdenia o tom, že má zabezpečené bývanie a prácu neosvedčila žiadnymi dôkazmi. Keďže o maloletú je dobre postarané v rodine navrhovateľov, v danom prípade bol preukázaný zákonný dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože je v záujme maloletej neodkladným opatrením zabezpečiť jej výchovu u navrhovateľov, následne konať vo veci samej a dôsledným dokazovaním zistiť, aká je súčasná situácia v rodine, či matka vzhľadom na svoju sociálnu situáciu je schopná zabezpečiť starostlivosť o maloletú na požadovanej úrovni a či je jej záujem o výchovu maloletej trvalý. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie má len dočasný charakter a zásadne sa ním neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej, pričom tvrdeniami matky uvedenými v odvolaní sa bude zaoberať konajúci súd v rámci zisťovania skutočného stavu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 16Pc/39/2021 o určenie otcovstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Matka má v rámci konania vo veci samej možnosť využiť priestor a preukázať, že jej odvolacie tvrdenia sa zakladajú na pravde a sú dôvody na návrat maloletej do jej osobnej starostlivosti.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil a keďže sa v celom rozsahu stotožňuje s jeho odôvodnením, preto len na zdôraznenie jeho správnosti uviedol ďalšie dôvody podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

14. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 zák.č. 160/2015 Z.z.)

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je :

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.